

Jsoucí, pokud již není

To, co se stalo včera nebo před rokem nebo před staletími rozhodně není ‚ničím‘, není to nicotnost, ale byla to opravdu skutečnost, která pak po sobě zanechala stopy, které byly také skutečné, a z nichž některé jsou dokonce aktuálně skutečné ještě i dnes. Dnešek by nebyl tím, čím je, kdyby do sebe tyto stopy nějak nepojal, kdyby je do sebe nezapracoval (ale to stále ještě nemá co dělat s tím, zda jsme my jako diváci či pozorovatelé tyto stopy nějak a do jaké míry vzali na vědomí a zda na ně nějak dokonce také navazujeme). A přece taková stopa může zůstat stopou jen potud, pokud může být jako stopa rozpoznána, dešifrována, interpretována, tj. pokud na ni může být nějak reagováno. Obvykle ta trvalost stopy je závislá na materiálu, který tu stopu uchovává – jsou to všelijaké památky, jako listiny, stavby, zbytky staveb, ruiny atd. Ale jindy se o to zachování stop mohou starat některé nové aktivity, které by bez nich nemohly být tím, čím se stanou, když na ně nějak nenaváží, když jim přetrvat nějak nenapomohou, když je aktivně neuchovávají a také neuchovají. Stopy však mohou přetrvávat také díky paměti, do které jsou zapisovány a zapsány. Paměť je vůbec podivný a složitý ‚fenomén‘, s nímž pochopitelně nějak také počítáme, ale který si jen někdy a jen zčásti plně uvědomujeme. Zejména je vždycky velkým problémem, rozpoznat, co to vlastně je (nebo kdo to vlastně je), co (nebo kdo) si něco pamatuje – a také, je-li to tak opravdu důležité to správně rozpoznat a zda to vůbec není nesprávně, falešně položená otázka, zda to není falešný problém.

(Písek, 190101-2.)